

تاریخ

۱ دلیل اصلی قطع رابطه سیاسی ایران با لندن چه بود؟

- ۱) تهدید نظامی ایران در مناطق جنوبی و نپذیرفتن رأی شورای امنیت
- ۲) تحرکات داخلی انگلستان در داخل کشور جهت از میان بردن وحدت ملی
- ۳) عدم پذیرش درخواست ایران مبنی بر پرداخت بدهی‌های شرکت نفت و تأخیر در آن
- ۴) گرایش دولتمردان ایرانی به آمریکا و حمایت مجامع بین‌المللی از چنین اقدامی

۲ جنگ جهانی اول چند سال طول کشید؟

- ۱) ۵ سال
- ۲) ۶ سال
- ۳) ۴ سال
- ۴) ۷ سال

۳ کشورهای محور در جنگ جهانی دوم با حضور چه دولت‌هایی شکل گرفت؟

- ۱) آلمان، اتریش- مجارستان، عثمانی
- ۲) انگلیس، فرانسه، روسیه
- ۳) انگلیس، فرانسه، شوروی
- ۴) آلمان، ایتالیا، ژاپن

۴ محمدرضا شاه برای تحکیم سلطنتش چه اقدامات زیر را انجام داد به جز کدام گزینه؟

- ۱) ادای سوگند در مجلس ملی که مطابق قانون اساسی به‌عنوان پادشاه مشروطه فقط سلطنت کند نه حکومت
- ۲) املاک تصرف‌شده توسط پدرش را در اختیار دولت گذاشت تا به صاحبانشان بازگردانده شود.
- ۳) تسلط بر ارتش و نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور را به نخست‌وزیر، مجلس و شورای ملی واگذار کرد.
- ۴) به مراجع تقلید این اطمینان را داد که حجاب ممنوع نخواهد شد.

۵ کدام کشورها با خروج از جامعه ملل موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شدند؟

- ۱) آلمان و ژاپن
- ۲) شوروی و آمریکا
- ۳) شوروی و فرانسه
- ۴) ژاپن و آمریکا

۶ ولیعهد در دوران قاجار، اداره کدام ایالت را عهده دار بود؟

- ۱) همدان
- ۲) آذربایجان
- ۳) اصفهان
- ۴) خراسان

۷ کدام عبارت درباره فاشیسم صحیح نیست؟

- (۱) یک گروه ملی‌گرای افراطی
- (۲) خواستار دولت تک‌حزبی قدرتمند و متمرکز پادشاهی
- (۳) بی‌اعتباری آزادی و دموکراسی در نزد آنان
- (۴) استفاده از وسایل ارتباط جمعی برای تبلیغات و نظارت

۸ کدام‌یک از گزینه‌های زیر، از امتیازاتی که روسیه در رقابت با انگلستان بود، نیست؟

- (۱) تاسیس نیروی قزاق
- (۲) فرماندهی نیروی دریایی ایران
- (۳) تاسیس بانک استقراضی
- (۴) شیلات شمال

۹ کدام گزینه از زمینه‌های نهضت مشروطه نمی‌باشد؟

- (۱) مخالفت مردم با روحانیون
- (۲) از دست رفتن بخش‌هایی از ایران
- (۳) استبداد دستگاه حاکم
- (۴) ورود اندیشه‌های جدید

۱۰ عبارت زیر، از کدام کتاب است؟

"تاریخ‌نگار را هم لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند..."

- (۱) بیداری ایرانیان
- (۲) تاریخ ذوالقرنین
- (۳) حقایق الاخبار ناصری
- (۴) نسخ التواریخ

۱۱ علت ناراضی بودن آلمانی‌ها از حکومت جمهوری چه بود؟

- (۱) عدم پیشرفت و توسعه
- (۲) انتخاب افراد ناشایسته برای شغل‌های مهم
- (۳) گسترش نفوذ بیگانگان
- (۴) امضای پیمان تحقیرآمیز ورسای

۱۲ مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران در دوران افشاریه و زندیه، نسبت به کدام دوره تاریخ ایران کاهش یافت؟

- (۱) صفویه
- (۲) غزنویان
- (۳) سلجوقیان
- (۴) ایلخانان

۱۳ پس از آماده‌سازی اذهان عمومی به سود رضاخان، ماده واحده‌ای که به صورت طرح در مجلس شورای ملی سال ۱۳۰۴ ش مطرح شد، شامل کدام موضوع بود؟

- (۱) خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان
- (۲) بر کنار کردن احمدشاه از سلطنت و بر تخت نشاندن یکی از شاهزادگان قاجاری
- (۳) حمایت از طرح‌های مطرح‌شده از سوی دولت‌های بزرگ خارجی
- (۴) انتخاب دکتر مصدق به‌عنوان وزیر جدید سلطنت قاجاریه

۱۴ به ترتیب روزنامه‌های "کاغذ اخبار" و "دولت علیه ایران" توسط کدام افراد در ایران (تهران) منتشر شد؟

- (۱) امیرکبیر - میرزا صالح شیرازی
(۲) ایرج افشار - عباس میرزا
(۳) میرزا صالح شیرازی - امیرکبیر
(۴) عباس میرزا - ایرج افشار

۱۵ صدراعظم دوران مظفرالدین شاه چه کسی بود؟

- (۱) قائم مقام فراهانی
(۲) عین‌الدوله
(۳) میرزا تقی‌خان فراهانی
(۴) حسین سپهسالار

۱۶ بعد از استبداد صغیر، مقاومت اصلی از کدام شهر آغاز شد؟

- (۱) گرگان
(۲) تبریز
(۳) مشهد
(۴) قم

۱۷ رضاشاه، پس از فراهم‌شدن زمینه برای از میان برداشتن آیت‌الله مدرس، در کدام شهر وی را مسموم کرد و به شهادت رساند؟

- (۱) گناباد
(۲) بیرجند
(۳) خواف
(۴) کاشمر

۱۸ کدام عبارت از دلایل ضعف جامعه ملل محسوب نمی‌شود؟

- (۱) عدم عضویت آمریکا و شوروی در جامعه ملل
(۲) خروج آلمان و ژاپن از عضویت در جامعه ملل
(۳) جامعه ملل قدرت کافی برای کمک به حل‌وفصل و اختلاف میان کشورها را نداشت.
(۴) برخورد ناعادلانه با کشورهای شکست‌خورده در جنگ جهانی اول

۱۹ کدام کشور در مقابل نادر افشار، بدون برخورد نظامی در ایران بیرون رفت؟

- (۱) روس‌ها
(۲) ازبکان
(۳) عثمان‌ها
(۴) هندوها

۲۰ در دوران صدارت حاجی میرزا آقاسی چه اتفاقی افتاد؟

- (۱) به سلطنت رسیدن محمدشاه
(۲) اصلاح امور اقتصادی و سیاسی کشور
(۳) افزایش نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان
(۴) تاسیس مدرسه دارالفنون

۲۱ مهم‌ترین پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان کدام است؟

- (۱) افزایش شهرهای چندمیلیونی
(۲) مگالاپلیس
(۳) حومه‌نشینی
(۴) دامنه نفوذ

۲۲ کدام مورد راهکار مناسبی برای سروسامان بخشیدن به مشاغل بخش غیررسمی است؟

- (۱) برگزاری کارگاه‌های آموزشی
(۲) شناسایی علل بیکاری
(۳) توسعه امکانات گردشگری
(۴) ایجاد فرصت‌های شغلی

۲۳ کدام ناحیه کمترین درصد شهرنشینی را در میان نواحی مختلف جهان دارد؟

- (۱) آفریقا
(۲) آسیا
(۳) آمریکای لاتین
(۴) اقیانوسیه

۲۴ کدام گزینه درباره وضعیت مهاجران حاضر در شهرهای بزرگ صحیح است؟

- (۱) آن‌ها عمدتاً در شهرها در مشاغل صنعتی و معدن مشغول می‌شوند.
(۲) درآمد مهاجران برای هزینه‌های زندگی در یک شهر بزرگ، کافی است.
(۳) مهاجران برای دستیابی به شغلی بهتر و درآمد بیشتر به شهرهای بزرگ می‌روند.
(۴) مهاجران معمولاً از یک شهر بزرگ به شهر بزرگ دیگر مهاجرت می‌کنند.

۲۵ در کشور ایران مهم‌ترین عامل شکل‌گیری هسته اولیه شهرها و روستاها موارد زیر است.

- (۱) دسترسی به آب - تصمیمات حکومتی
(۲) قلعه‌های دفاعی - خاک حاصلخیز
(۳) دسترسی به آب - قلعه‌های دفاعی
(۴) بازارهای محلی - جلگه‌ها

۲۶ سرمایه‌گذاری در کدام‌یک از زمینه‌های زیر می‌تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با سایر کشورها شود؟

- (۱) وزارت نفت و صنایع وابسته به آن
(۲) حمل‌ونقل به‌ویژه حمل‌ونقل هوایی و چندوجهی
(۳) وزارت راه و شهرسازی و فرآورده‌های گازی
(۴) حمل‌ونقل به‌ویژه حمل‌ونقل آبی و ریلی

۲۷ کدام گزینه وظایف سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور را به‌درستی بیان کرده است؟

- (۱) وظیفه هماهنگی و پشتیبانی مالی، فنی و علمی از روستاییان را بر عهده دارد.
(۲) بر اجرای طرح‌های عمرانی و خدمات شهری و روستایی نظارت می‌کند.
(۳) شناسایی کاربری‌های اراضی روستایی و ارتقای سطح کیفی زندگی روستاییان
(۴) اقدامات عمرانی گسترده در جهت توسعه و بهره‌وری بالای زمین‌های کشاورزی

اگر طول مسیر قابل احداث دو مکان ۳ کیلومتر و طول مسیر بین دو مکان ۲ کیلومتر باشد شاخص انحراف این مسیر چند درصد است؟

- (۱) ۱۵۰
(۲) ۱۵
(۳) ۱/۵
(۴) ۱۰۰

کدام یک جزء کلان‌شهرهای ایران نیست؟

- (۱) مشهد
(۲) سنج
(۳) اصفهان
(۴) کرج

کدام عبارت، با مفهوم "شهرگرایی" مطابقت بیشتری دارد؟

- (۱) بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی
(۲) رواج شیوه‌های زندگی و رفتار و مظاهر شهری، در روستاها
(۳) تغییر نقش و عملکرد روستا و رونق صنایع کوچک تبدیلی
(۴) استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی و عناصر و خدمات شهری

در سلسله‌مراتب برنامه‌ریزی به ترتیب چه مواردی شناسایی و چه مواردی ارزیابی می‌شود؟

- (۱) ظرفیت‌های توسعه منطقه‌ای و نیازهای جمعیتی نسبت به آن منطقه
(۲) توانمندی‌های هر سرزمین در تمام بخش‌ها و ظرفیت‌های ملی برای بهره‌برداری از آن در سطح ملی
(۳) اصول و خط‌مشی‌های بخش اقتصادی و ظرفیت‌های محیطی، اقتصادی و اجتماعی در سطح منطقه
(۴) زمان برنامه‌ریزی‌ها با توجه به ظرفیت‌ها و اصول و راهکارهای اقتصادی با توجه به نیازهای جمعیتی در سطح منطقه

تصویر زیر که معرف "طراحی و مدیریت شهری" در کشور ژاپن است، با کدام عبارت قرابت بیشتری دارد؟

- (۱) نواحی، با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
(۲) نواحی، به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
(۳) در سطح زمین، انسان‌ها نواحی مختلفی را به وجود آورده‌اند.
(۴) نواحی، تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

در چند دهه اخیر از انرژی‌های جایگزین مانند یا برای حمل‌ونقل استفاده شده اما به‌کارگیری این انرژی‌ها هنوز بسیار محدود است و از نظر و مشکلات و تنگناهای زیادی دارد.

- (۱) انرژی‌های الکتریکی - انرژی‌های نو (خورشیدی) - سخت‌افزاری - حمل‌ونقل
(۲) انرژی‌های هسته‌ای - صوتی - حمل‌ونقل - سخت‌افزاری
(۳) انرژی‌های حرارتی - انرژی‌های هسته‌ای - هزینه - فناوری
(۴) انرژی‌های الکتریکی - انرژی‌های نو (خورشیدی) - هزینه - فناوری

۳۴ به ترتیب رتبه‌های کلان- شهرهای شانگهای و سائوپائولو در سال ۲۰۱۷ میلادی از لحاظ جمعیتی و مادرشهری بودن کدام است؟

- (۱) دوازده - دو
(۲) دوازده - پنج
(۳) دو - دوازده
(۴) سیزده - پنج

۳۵ کدام مورد از سریع‌ترین شیوه‌های حمل‌ونقل که برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در زمان کاربرد دارد، محسوب می‌شود؟

- (۱) حمل‌ونقل آبی
(۲) حمل‌ونقل زمینی
(۳) حمل‌ونقل هوایی
(۴) حمل‌ونقل ریلی

۳۶ کدام عوامل در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت بیشترین نقش را داشته‌اند؟

- (۱) عوامل جمعیتی
(۲) عوامل سیاسی
(۳) عوامل اقتصادی
(۴) عوامل طبیعی

۳۷ به شهرهای با بیش از ۱۰ میلیون نفر چه می‌گویند؟

- (۱) Megacity
(۲) شهرهای میلیونی
(۳) دامنه نفوذ
(۴) ناحیه نفوذ گسترده

۳۸ کدام گزینه، از جمله مشکلات حمل‌ونقل شهری نیست؟

- (۱) ترافیک و توقف‌های طولانی
(۲) کمبود پارکینگ و اتلاف وقت
(۳) آلودگی هوا و آلودگی‌های صوتی
(۴) از بین رفتن پوشش گیاهی شهری

۳۹ کدام‌یک از موارد زیر از اهمیت‌های حمل‌ونقل نیست؟ و کدام کشتی در سال ۲۰۰۲ ساخته شد؟ در طی جنگ جهانی دوم (۱۹۲۹ تا ۱۹۳۴ میلادی) اولین در ساخته شد.

- (۱) اهمیت تاریخی - کشتی سوپر نفت کش class ti - هواپیمای جت - آلمان
(۲) اهمیت اقتصادی - کشتی RO - RO - هواپیمای جت - انگلستان
(۳) اهمیت اجتماعی - کشتی کروزر - لکوموتیو مجهز به موتور بخار - آلمان
(۴) اهمیت سیاسی - اقیانوس‌پیما - لکوموتیو مجهز به موتور بخار - انگلستان

۴۰ مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالاها به‌ویژه کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی کدام روش است؟

- (۱) زمینی
(۲) هوایی
(۳) ریلی
(۴) دریایی

۴۱ چگونه بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی، به نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه منجر می‌شود؟

(۱) توجه به تنوع پدیده‌های انسانی و اجتماعی

(۲) توجه نکردن به عمق پدیده‌های انسانی و اجتماعی

(۳) توجه نکردن به موضوعات پدیده‌ها

(۴) توجه به شباهت و تفاوت پدیده‌ها

۴۲ در پی حذف مالکیت خصوصی، کدام نتیجه به وجود خواهد آمد؟

(۱) تلاش و شایستگی افراد ملاک قرار می‌گیرد.

(۲) عدالت به صورت مساوی میان افراد رعایت می‌شود.

(۳) انگیزه رقابت از بین می‌رود و توانایی افراد نادیده گرفته می‌شود.

(۴) موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد در یک جامعه می‌شود.

۴۳ کدام گزینه صحیح است؟

(۱) جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های طبیعی به قشربندی در جوامع توجه دارند.

(۲) علت نابرابری‌های اجتماعی از نگاه جامعه‌شناسان، توزیع نابرابر مزایای اجتماعی میان افراد است.

(۳) برخی از جامعه‌شناسان معتقدند نابرابری طبیعی برای بقای جامعه ضرورت دارد.

(۴) نابرابری طبیعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های اجتماعی برمی‌خیزد.

۴۴ موضوع جامعه‌شناسی تبیینی کدام است؟

(۱) پدیده‌های علوم طبیعی و پزشکی مثل هم هستند.

(۲) جامعه‌شناسی و روان‌شناسی جزء علوم اجتماعی هستند.

(۳) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

(۴) علوم انسانی با سایر علوم مثل علوم طبیعی متفاوت است.

۴۵ ارتباط ما با یکدیگر و ساماندهی آن و پیش‌بینی کنش‌های ما و فراهم آوردن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را کدام گزینه ممکن می‌سازد؟

(۱) ساختار اجتماعی

(۲) قواعد اجتماعی

(۳) نظم اجتماعی

(۴) پویایی نظام اجتماعی

طرفداران عدالت اجتماعی به چه دلایلی رویکرد طرفداران قشریندی اجتماعی (لیبرالی) را عادلانه نمی‌دانند؟

- ۱) جامعه امکان رقابت را برای همگان فراهم نمی‌کند - نقطه پایان رقابت یکسان نیست - با از بین رفتن انگیزه رقابت، راه پیشرفت مادی مسدود می‌شود.
- ۲) نقطه آغاز رقابت یکسان نیست - افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند به سادگی با افراد طبقه بالا امکان رقابت ندارند - با فطرت انسانی سازگار نیست.
- ۳) نقطه پایان رقابت یکسان نیست - با فطرت انسانی سازگار نیست - افرادی که در طبقه پایین اجتماعی متولد می‌شوند به سادگی با افراد طبقه بالا امکان رقابت ندارند.
- ۴) افراد توانمند به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند - رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری نمی‌دانند - برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی از ثروتمندان مالیات می‌گیرند.

متفکران کدام رویکرد جامعه‌شناسی، معتقد بودند که جامعه‌شناسی باید به انسان‌ها قدرت کنترل جامعه و پیشگیری بدهد؟

۱) تفهمی	۲) تبیینی
۳) انتقادی	۴) تفسیری

کدام گزینه در رابطه با جامعه‌شناسان انتقادی صحیح نیست؟

- ۱) یافتن راهی برای دآوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌دانند.
- ۲) اعتقاد به محافظه‌کارانه بودن دو رویکرد پوزیتیویستی و تفهمی-تفسیری دارد.
- ۳) با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند، از این رو با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت آن را به‌عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا، مطالعه می‌کند.
- ۴) رویکردهای تفهمی-تفسیری و پوزیتیویستی هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

کدام گزینه در رابطه با جنگ‌های نامنظم صحیح نیست؟

- ۱) مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است.
- ۲) در این نوع جنگ‌ها افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند بلکه از آن فراتر می‌روند.
- ۳) در این جنگ‌ها، نظم مشخصی وجود دارد و افراد می‌بایست از آن پیروی کنند.
- ۴) سربازان به سبب انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی‌شان، توانی بیشتر از نظم موجود به دست می‌آورند.

کدام گزینه در رابطه با علوم طبیعی نادرست است؟

- ۱) علوم طبیعی، جهان طبیعی و پدیده‌های آن را مطالعه می‌کند.
- ۲) با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهد.
- ۳) ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و همچنین وسیله غلبه او بر محدودیت‌های طبیعی‌اند.
- ۴) با شناخت پدیده‌های اجتماعی به انسان امکان پیش‌بینی آثار و پیامدهای اجتماعی را می‌دهد.

در کدام رویکرد نابرابری اجتماعی، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت و حذف مالکیت خصوصی، عدالت برقرار خواهد شد؟

- (۱) مدل عدالت اجتماعی
- (۲) مدل لیبرالی
- (۳) طرفداران قشربندی اجتماعی
- (۴) مخالفین قشربندی اجتماعی

عامل اصلی گرایش بیشتر جوانان و نوجوانان به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای چیست؟

- (۱) ارزش ابزار
- (۲) معنای استفاده از ابزار
- (۳) خلاقیت
- (۴) هدف از استفاده از ابزار

به ترتیب کدامیک در ارتباط با نگرش "تفسیری" و "انتقادی" درست است؟

- (۱) به بحران آزاده و معنا در جوامع غربی توجه می‌کند - داوری علمی به دلیل تنوع و پیچیدگی فرهنگ‌ها امکان‌پذیر نیست.
- (۲) جامعه‌شناسی، شناخت و کنترل جامعه و برقراری نظم اجتماعی را ممکن می‌سازد - به معانی ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت توجه می‌کند.
- (۳) در تقابل با رویکرد تبیینی، کنشگران بر اساس معنای ذهنی خود دست به عمل می‌زنند - به دنبال یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی هستند.
- (۴) تنها راه آگاهی از معنا، انگیزه و هدف کنش را فهم همدلانه و تأیید کنشگران می‌داند - با ارزش‌زدایی و معنازدایی از ارزش‌های انسانی، آن‌ها را به‌عنوان یک پدیده خنثی مطالعه می‌کند.

جامعه‌شناسان پوزیتیویست جامعه را صرفاً یک می‌دانستند و تفاوت میان جوامع مختلف را می‌دیدند.

- (۱) پدیده طبیعی - یکسان
- (۲) پدیده طبیعی - کمی
- (۳) پدیده پیچیده - یکسان
- (۴) پدیده گوناگون - کمی

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

در چه صورتی تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی موردتوجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرد؟

- (۱) مضر و مخرب دانستن نابرابری‌های اجتماعی
- (۲) ایجاد کردن نابرابری طبیعی در نژادهای مختلف
- (۳) منجرشدن به نابرابری اجتماعی
- (۴) قرار دادن تفاوت‌های اسمی در مقابل تفاوت‌های رتبه‌ای

کدام گزینه درباره مفهوم ساختار اجتماعی صحیح است؟

۵۶

- (۱) ارتباط میان نهادهای جامعه
- (۲) روابط اعضای یک جهان اجتماعی با یکدیگر
- (۳) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی
- (۴) روابط موجود میان قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی

نوع نابرابری را در "ضریب هوشی"، "ثروت"، "جنسیت" و "دانش" مشخص کنید:

۵۷

- (۱) رتبه ای اجتماعی - اسمی اجتماعی - طبیعی رتبه ای - اجتماعی
- (۲) طبیعی رتبه ای - اجتماعی - طبیعی اسمی - اجتماعی رتبه ای
- (۳) رتبه ای طبیعی - اجتماعی اسمی - طبیعی - طبیعی رتبه ای
- (۴) اسمی طبیعی - اجتماعی رتبه ای - طبیعی - اجتماعی اسمی

مطالعه کنش اجتماعی فقط به روش تجربی چه پیامدهایی دارد؟

۵۸

- (۱) نادیده گرفتن اراده و خلاقیت - اخلاق‌گریزی - افول معانی
- (۲) قابل مشاهده بودن همه اهداف کنشگران - افول معانی - رکود اراده‌ها
- (۳) داوری رفتارهای قابل مشاهده - سرکوب خلاقیت انسان‌ها - اخلاق‌گریزی
- (۴) عدم توجه به انگیزه و هدف - داوری رفتارهای قابل مشاهده - نادیده گرفتن معنای کنش

هریک از این عبارات به ترتیب با کدام موضوع، مرتبط است؟

۵۹

"نظام اجتماعی برنامه‌ریزی شده‌ای که همه ابعاد وجود انسان‌ها را احاطه می‌کند"، "داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها" و "جامعه‌شناسی علمی به دلیل خصلت تجربی خود، نمی‌تواند داوری ارزشی کند"

- (۱) قفس آهنین - فایده علوم انسانی - روش جامعه‌شناسی تفهمی
- (۲) ویژگی جهان متجدد - اهمیت علوم اجتماعی - روش جامعه‌شناسی انتقادی
- (۳) کنش‌های عقلانی معطوف به هدف - اهمیت علوم انسانی - ویژگی علوم اجتماعی عقلی
- (۴) بسط و توسعه عقلانیت ابزاری - ویژگی جامعه‌شناسی انتقادی - روش جامعه‌شناسی تفهمی

به کدام دلیل، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است؟

۶۰

- (۱) آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها
- (۲) موضوع بودن انسان در این علوم
- (۳) عدم وجود نظم در میان جهان‌های مختلف اجتماعی
- (۴) استفاده از طبیعت در ابعاد مختلف

۶۱ از میان فیلسوفان اروپایی، معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است، که انسان آن را به‌طور فطری درک می‌کند.

- (۱) دکارت
(۲) هیوم
(۳) کانت
(۴) هگل

۶۲ هرگاه مفهوم محمول عین یا جزء مفهوم موضوع باشد حمل، حمل است که در آن موضوع و محمول از نظر مصداق مانند

- (۱) اولی ذاتی - یکی هستند - مثلث مثلث نیست
(۲) اولی ذاتی - یکی هستند - مثلث مثلث است
(۳) شایع صناعی - متفاوت‌اند - مثلث مثلث نیست
(۴) شایع صناعی - متفاوت هستند - مثلث مثلث است

۶۳ دربارهٔ واقعیت‌های موجود در عالم، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) همهٔ واقعیت‌های عالم واجب‌الوجود هستند.
(۲) همهٔ واقعیت‌های عالم ممکن‌الوجود بوده‌اند که به واسطهٔ علت موجود شده‌اند.
(۳) واقعیت‌های عالم می‌توانند واجب، ممکن یا ممتنع باشند.
(۴) دربارهٔ همهٔ واقعیت‌ها نمی‌توان سخن دقیقی گفت، چون تعداد آن‌ها بی‌نهایت است و مختلف‌اند.

۶۴ کدام مورد زیر مربوط به مارکس است؟

- (۱) او معتقد بود که در هر پدیده‌ای دو وجه مخالف و متضاد با یکدیگر هست که باهم در نزاع‌اند. او یک وجه پدیده‌ها را، "تز" و وجه مخالف آن را "آنتی‌تز" و نتیجهٔ آن "سنتز" است که آن را مرحلهٔ تکامل می‌دانست.
(۲) مارکس معتقد به علت‌العلل در جهان بود و می‌خواست غایتمندی و هدفداری پدیده‌ها را با توجه به اعتقاد به وجود خداوند اثبات کند.
(۳) مارکس رابطهٔ علت و معلول را جزء مفاهیم پایه‌ای ذهن می‌دانست، یعنی معتقد بود ساختار ذهن بشر به‌گونه‌ای است که برخی از مفاهیم، از جمله مفهوم علت و معلول را نزد خود دارد.
(۴) او اساساً تجربه‌گرا بود و امکان معرفت از طریق استدلال عقلی و بدون تجربه را رد می‌کند و می‌گوید درک علیت از این طریق هم ممکن نیست؛ چون علیت مفهومی فراتر از حس است.

۶۵ ضرب‌المثل "گندم از گندم بروید جو ز جو" و "گرگ زاده عاقب گرگ شود" هرکدام بیانگر کدام یک از روابط زیر است؟

- (۱) اصل سنخیت - اصل ضرورت و وجوب‌بخشی
(۲) اصل سنخیت - اصل علیت
(۳) اصل علیت - اصل ضرورت و وجوب‌بخشی
(۴) اصل ضرورت و وجوب‌بخشی - اصل سنخیت

در قدم دوم شناخت دو مفهوم وجود و ماهیت بر کدامیک از موارد زیر تاکید شده است؟

۶۶

- ۱) پاسخ به سؤالات با محتوای "این چیست؟" و "آن چیست؟"
- ۲) به درک ماهیت رسیده‌ایم به دنبال شناخت وجودی هستیم.
- ۳) به دنبال آرامش روحی می‌گردیم.
- ۴) درک کردیم هستی و چیستی دو جنبه‌ی یک چیزند، ولی به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند.

باتوجه به عقاید دکارت می‌توان گفت

۶۷

۱) او به عقل به‌عنوان یک حقیقت متعالی تنها در انسان عقیده داشت.

۲) در نظر وی خداوند، نفس مجرد انسان و عقول مجرد، به کمک قوه‌ی استدلال قابل اثبات هستند.

۳) وی با ریاضیات آشنا بود و علاوه بر استدلال عقلی محض به تجربه و علوم تجربی نیز توجه داشت.

۴) وی در بیان توانایی‌های عقل به استدلال‌آوری توجه داشت و آن را صرفاً دستگاه منطقی می‌دانست.

در مقایسه‌ی دو طریق استدلال عقلی و وحی کدام مفهوم درست است و رابطه‌ی "استدلال عقلی"، "شهودی" و "وحی" از نظر فیلسوفان مسلمان باهم چگونه است؟

۶۸

۱) دو طریق مجزا برای رسیدن به حقیقت هستند که یکدیگر را تأیید می‌کنند. - مؤید هم هستند.

۲) نتیجه‌ی یکسان دارند، زیرا هرچه را عقل ثابت کند وحی هم ثابت می‌کند و برعکس - ناقد هم هستند.

۳) وحی همواره احکامی دارد که عقل بتواند آن‌ها را ثابت کند. - مؤید هم هستند.

۴) ملاک معتبر بودن استدلال عقلی در حوزه‌ی دین مشابهت حکم آن با آموزه‌های وحی است. - ناقد هم هستند.

نهضت ترجمه که از قرن آغاز شد کمک شایانی به شکل‌گیری در جهان اسلام کرد.

۶۹

۱) قرن دوم - حیات فلسفی

۲) قرن چهارم - حیات فلسفی

۳) قرن دوم - حیات عقلی

۴) قرن چهارم - حیات فلسفی

کدام گزینه پاسخ کامل سؤالات زیر است؟

۷۰

الف) می‌توان درباره‌ی رابطه‌ی انسان با عالم عقول گفت:

ب) عالی‌ترین مرتبه‌ی شهود یک انسان چیست؟

ج) معیار پذیرش هر حکمی از دیدگاه فیلسوفان مسلمان استدلال عقلی است، منظور آن‌ها از استدلال عقلی چیست؟

۱) الف) بدون نیاز به تهذیب نفس برقرار می‌شود. ب) مرتبه‌ی وحی ج) هر استدلال معتبری

۲) الف) با استدلال می‌توان این رابطه را برقرار کرد. ب) مرتبه‌ی عقل فعال ج) شناخت عقلی

۳) الف) بدون نیاز به تهذیب نفس برقرار می‌شود. ب) مرتبه‌ی عقل فعال ج) هر استدلال معتبری

۴) الف) با استدلال می‌توان این رابطه را برقرار کرد. ب) مرتبه‌ی وحی ج) شناخت عقلی

از نظر متکلمان اشعری (اشاعره) معیار خوبی و بدی اعمال و کارها چیست و به این نظر چه می‌گویند؟

۷۱

- (۱) حکم عقل - حسن و قبح شرعی
(۲) دستور خدا - حسن و قبح عقلی
(۳) حکم عقل - حسن و قبح عقلی
(۴) دستور خدا - حسن و قبح شرعی

پاسخ هریک از موارد زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

۷۲

- عقل در کدام مرحله به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هرکدام که بخواهد می‌تواند بهره ببرد؟
- عقل در این مرحله با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب کرده است؟
- در کدام مرحله عقل به درک مفاهیم بدیهی رسیده است؟

- (۱) عقل بالفعل - عقل بالملکه - عقل بالمستفاد
(۲) عقل بالفعل - عقل بالمستفاد - عقل بالملکه
(۳) عقل بالمستفاد - عقل بالفعل - عقل بالملکه
(۴) عقل بالمستفاد - عقل بالملکه - عقل بالفعل

اگر تسلسل علل نامتناهی را بپذیریم ناگزیریم

۷۳

- (۱) علّة العلل یا علت نخستین را بپذیریم.
(۲) تعریف علّة العلل را تغییر دهیم.
(۳) وجود خود و جهان اطراف را نفی کنیم.
(۴) علت مقدم بر معلول را بپذیریم.

کودک هنگامی که از چرایی، سؤال می‌پرسد بیانگر وجود کدام اصل است؟

۷۴

- (۱) ماهیت
(۲) علیت
(۳) چیستی
(۴) امکان شناخت

در کدام گزینه رابطه هر دو قضیه امتناعی است؟

۷۵

- (۱) انسان هفت سر دارد - انسان‌ها غیر قابل‌شمارش هستند.
(۲) اسب بالدار ممکن‌الوجود است - شاخ گاو از جنس چوب است.
(۳) مترسک موجود است - انسان اسب است.
(۴) مربع‌ها پنج ضلعی هستند - دایره، خط منحنی بسته است.

مضمون شعر زیر کدام گزینه می‌باشد؟

۷۶

"به هر جا دانه‌ای در باغ و راین است
درون مغز او روشن چراغی است"

- (۱) غنی بالذات از چنان شدتی در وجود برخوردار است که نقصی ندارد.
(۲) جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود استقلالی ندارد.
(۳) هستی ممکن‌الوجود از واجب‌الوجود بالذات نشئت می‌گیرد.
(۴) وجود موجودات مانند: نشانه‌ای است که وجود نامتناهی حق را نمایندگی می‌کند.

کدام مفهوم به علت نام‌گذاری امکان فقری نزدیک‌تر است؟

۷۷

- (۱) عدم استقلال موجودات
(۲) تبیین جایگاه غنی بالذات
(۳) تشبیه نیاز موجودات به فقر
(۴) جدا کردن آن از امکان ماهوی

(۱) وقتی به موجودات جهان نگاه می‌کنیم می‌بینیم این موجودات در ذات خود نسبت به بودن و نبودن مساوی‌اند، یعنی ذاتاً ممکن‌الوجودند.

(۲) موجودات این جهان به واجب‌الوجود بالذات وابسته‌اند که آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورد.

(۳) ممکن‌الوجود بالذات برای اینکه از حالت تساوی میان وجود و عدم درآید و وجود برای آن ضروری گردد به واجب‌الوجود بالذات نیازمند است.

(۴) در نهایت وجود موجودی ثابت می‌شود که وجود، ذاتی او باشد و خودش ممکن‌الوجود نبود، بلکه سرسلسله علت‌ها یا علة‌العلل (خداوند) باشد.

کدام گزینه اعتقاد به نتیجه اصل سنخیت را نشان نمی‌دهد؟

(۱) فردی تشنه می‌شود، لیوان آبی برداشته و می‌نوشد.

(۲) برای روشن‌شدن اتاق تاریک، از لامپ یا شمع استفاده می‌کنیم.

(۳) باغبان بذر می‌کارد و آن را آبیاری می‌کند و از آن نگهداری می‌کند.

(۴) راننده برای توقف کردن، پدال ترمز و برای حرکت کردن، پدال گاز را می‌فشارد.

مفاهیم "گلابی پرنده، غول، روح، آخرت، شریک‌الباری، خداوند" به ترتیب چه نوع وجودی هستند؟

(۱) ممتنع‌الوجود بالذات - ممکن‌الوجود بالذات - ممکن‌الوجود بالذات - ممتنع‌الوجود بالذات - واجب‌الوجود

(۲) ممتنع‌الوجود بالذات - ممتنع‌الوجود بالذات - ممکن‌الوجود بالذات - ممکن‌الوجود بالذات - ممتنع‌الوجود بالذات - واجب‌الوجود

بالذات

(۳) ممکن‌الوجود بالذات - ممتنع‌الوجود بالذات - واجب‌الوجود بالذات - واجب‌الوجود بالذات - ممتنع‌الوجود بالذات - واجب‌الوجود

بالذات

(۴) ممکن‌الوجود بالذات - ممتنع‌الوجود بالذات - ممکن‌الوجود بالذات - ممکن‌الوجود بالذات - ممتنع‌الوجود - واجب‌الوجود

ریاضی و آمار

مجموع ۹۹ جمله اول دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+2} = (a_{n+1})^{a_n}$ و $a_2 = -1$ و $a_1 = 0$ کدام است؟

(۱) ۹۵ (۲) ۹۶

(۳) ۹۷ (۴) ۹۸

به چند طریق از بین ۵ کتاب با موضوع ریاضی و ۶ کتاب با موضوع فیزیک، کتاب‌ها را می‌توان چید به طوری که کتاب‌های هم‌موضوع کنار هم نباشند؟

(۱) $(5!)^2$ (۲) $3 \times 6! \times 5!$

(۳) $5! \times 6! \times 2!$ (۴) $5! \times 6!$

از بین تمام کلمات ۵ حرفی متمایز که با حروف کلمه LIKED می‌توان ساخت کلمه‌ای به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال اینکه کلمه KILED انتخاب شده باشد چقدر است؟

۸۳

$$\frac{5}{120} \quad (2)$$

$$\frac{5}{60} \quad (4)$$

$$\frac{1}{120} \quad (1)$$

$$\frac{1}{60} \quad (3)$$

در ظرفی ۴ مهره سفید و ۳ مهره سیاه است. به تصادف ۲ مهره از ظرف خارج می‌کنیم. با کدام احتمال مهره‌های خارج شده، از یک رنگ هستند؟

۸۴

$$\frac{3}{7} \quad (2)$$

$$\frac{9}{14} \quad (4)$$

$$\frac{5}{14} \quad (1)$$

$$\frac{4}{7} \quad (3)$$

مجموع ۳۷ جمله اول دنباله $a_{n+2} = \frac{a_{n+1}}{a_n}$ و $a_2 = 2$ و $a_1 = 1$ برابر کدام گزینه است؟

۸۵

$$44 \quad (2)$$

$$43 \quad (4)$$

$$41 \quad (1)$$

$$42 \quad (3)$$

از بین ۸ کارمند، به چند طریق می‌توان ۵ نفر را در ۵ بخش متفاوت در یک شرکت استخدام کرد؟

۸۶

$$5470 \quad (2)$$

$$4763 \quad (4)$$

$$6720 \quad (1)$$

$$3910 \quad (3)$$

بین اعداد ۳۲ و ۱۲۸ پنج عدد نوشته‌ایم به طوری که ۷ عدد حاصل تشکیل دنباله حسابی بدهند. مجموع جمله سوم دنباله و جمله سوم درج شده کدام است؟

۸۷

$$80 \quad (2)$$

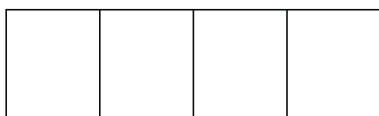
$$164 \quad (4)$$

$$64 \quad (1)$$

$$144 \quad (3)$$

با استفاده از چهار رنگ به چند طریق می‌توان مربع‌های شکل زیر را رنگ کرد، به طوری که خانه‌های مجاور هم‌رنگ نباشند؟

۸۸

$$24 \quad (1)$$

$$64 \quad (2)$$

$$81 \quad (3)$$

$$108 \quad (4)$$

تعداد زیرمجموعه‌های ۶ عضوی مجموعه $A = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$ که شامل عضو ۱ و فاقد عضو ۲ باشند، کدام است؟

۸۹

$$56 \quad (2)$$

$$30 \quad (4)$$

$$\binom{8}{6} \quad (1)$$

$$64 \quad (3)$$

۹۰ به چند طریق می‌توان ۲ عدد از اعداد ۱ تا ۹ انتخاب کرد، به طوری که مجموع آن‌ها زوج باشد؟

(۱) ۴۰ (۲) ۴۱

(۳) ۲۵ (۴) ۱۶

۹۱ جمله سوم یک دنباله حسابی سه برابر جمله هفتم آن است. جمله نهم آن کدام است؟

(۱) -۱ (۲) ۱

(۳) صفر (۴) $-1/5$

۹۲ یک کتابخانه شامل ۵ کتاب ریاضی، ۳ کتاب ادبیات و ۲ کتاب داستان است. ۴ کتاب به دلخواه انتخاب می‌کنیم. با کدام احتمال این چهار کتاب، حداقل در دو موضوع مختلف هستند؟

(۱) $\frac{19}{21}$ (۲) $\frac{13}{14}$

(۳) $\frac{20}{21}$ (۴) $\frac{41}{42}$

۹۳ در رابطه بازگشتی $a_{n+1} - a_n = 3$ و $a_1 = 2$ ، جمله پنجم کدام است؟

(۱) ۱ (۲) ۱۱

(۳) ۱۴ (۴) ۸

۹۴ در دنباله $a_n = \left[\frac{5}{n}\right]$ ، مجموع ۱۰۰ جمله اول برابر کدام گزینه است؟

(۱) ۹ (۲) ۱۰

(۳) ۹۸ (۴) ۱۰۹

۹۵ در جدول زیر، حداقل در چند مورد لازم است داده‌ها ویرایش و اصلاح شوند؟
(زن = ۱، مرد = ۲، ضمناً فرض بر این است که سن تمام افراد درست ثبت شده است)

سن فرد	جنسیت	گروه خونی	وزن (کیلوگرم)	مدت زمان تماشای تلویزیون در ۲۴ ساعت
۱۸	۱	A	۸۲	۱۰
۱	۳	AB	۹۳/۵	۰
۳۵	۲	O ⁺	۲/۵	۲
۹۰	۲	B	۴۵	۱۴
۲۲	۱	O ⁻⁺	۶۲	۲۵

(۱) ۵ (۲) ۴

(۳) ۳ (۴) ۲

در ظرفی ۵ مهره سفید و ۳ مهره سیاه، در ظرف دیگر ۴ مهره سفید و ۲ مهره سیاه موجود است. به تصادف از هر ظرف دو مهره بیرون می‌آوریم. با کدام احتمال ۴ مهره خارج شده، هم‌رنگ هستند؟

(۲) $\frac{1}{15}$

(۱) $\frac{1}{12}$

(۴) $\frac{1}{24}$

(۳) $\frac{1}{18}$

در رابطه بازگشتی $a_{n+1} - 7 = a_n$ که در آن $a_1 = 3$ ، مقدار $a_8 + a_7 - a_6$ کدام است؟

(۲) ۷۳

(۱) ۴۹

(۴) ۸۳

(۳) ۸۱

در پرتاب سه سکه باهم پیشامد اینکه تعداد روها بیشتر از پشت‌ها باشد، دارای چند عضو است؟

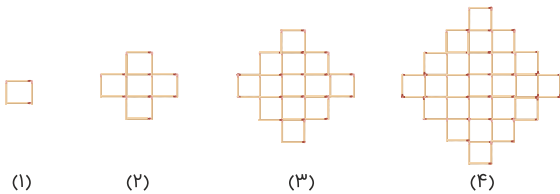
(۲) ۱

(۱) ۶

(۴) ۴

(۳) ۲

باتوجه به شکل زیر، در کدام مرحله تعداد چوب‌کبریت‌ها برابر ۲۵۶ است؟

(۱) ۴

(۲) ۸

(۳) ۹

(۴) ۱۶

در سه بار پرتاب سکه سالم، احتمال اینکه هیچ دو پرتاب متوالی مثل هم نباشد، چقدر است؟

(۲) $\frac{1}{2}$

(۱) $\frac{1}{4}$

(۴) $\frac{3}{4}$

(۳) $\frac{3}{8}$

علوم و فنون ادبی

گسترده‌ترین جریان زمان و ادامه شعر نو تغزلی در کدام‌یک از دوره‌های شعر فارسی معاصر بود؟

(۲) دوم

(۱) اول

(۴) چهارم

(۳) سوم

باتوجه به ویژگی‌های فکری نثر در دوره بیداری، همه گزینه‌ها درست هستند به جز

- (۱) انطباق کلی درون‌مایه‌های نثر با درون‌مایه‌های شعر دوره بیداری
- (۲) اولویت توجه به حقوق مدنی زنان نسبت به تعلیم و تربیت نوین و همگانی
- (۳) گسترش نثر با هدف تأثیر بر عامه مردم با ویژگی‌هایی چون تجددخواهی و آزادی‌طلبی
- (۴) توجه بسیار به دشمنی با استعمار و استبداد در نثر روزنامه‌ای

کدام‌یک از ادوار شعر معاصر فارسی را "دوره درخشش نیما" و "جدال بر سر کهنه و نو" دانسته‌اند؟

- (۱) دوره اول
- (۲) دوره دوم
- (۳) دوره سوم
- (۴) دوره چهارم

آرایه تلمیح، مراعات نظیر، تضمین و تناسب به ترتیب در کدام‌یک از ابیات زیر وجود دارد؟

- (الف) زکات مال به در کن که فضله رز را
چو باغبان بزند بیشتر دهد انگور
- (ب) سیاه صحبت سودابه‌ها مباحش و بدان
گذشته از خطر شعله‌ها سیاووش
- (ج) ساقی و مطرب و می جمله مهیا است ولی
عیش بی‌پار مهیا نشود یار کجاست
- (د) بهر این فرمود رحمان ای پسر
کل یوم هو فی شأن ای پسر

- (۱) ب - ج - الف - د
- (۲) د - الف - ج - ب
- (۳) ب - الف - د - ج
- (۴) الف - ج - د - ب

همه عبارات زیر در مورد ادیب‌الممالک فراهانی درست است به جز:

- (۱) وی در قالب قصیده بیش از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده است.
- (۲) او سردبیری روزنامه مجلس را برعهده داشت و فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود.
- (۳) وی از جانب مظفرالدین شاه، به ادیب‌الممالک ملقب شد.
- (۴) شعر ادیب از زندگی سیاسی او جدا بود و دیوانش شامل قصاید، قطعه‌ها و مسمط‌هایی است.

مهم‌ترین روزنامه‌ها و مجلات دوره بیداری در همه گزینه‌ها به جز معرفی شده است.

- (۱) صوراسرافیل
- (۲) جامعه
- (۳) بهار
- (۴) نسیم شمال

کدام گزینه درباره سید محمدعلی جمال‌زاده نادرست است؟

- (۱) داستان‌های او خالی از کلمات عامیانه هستند و بیشتر از سبک نویسندگی، به محتوای اثر توجه داشت.
- (۲) راه آب‌نامه و تلخ و شیرین از آثار او هستند.
- (۳) او را با مجموعه داستان "یکی بود یکی نبود" آغازگر داستان‌نویسی فارسی به شیوه نوین می‌دانند.
- (۴) در داستان‌نویسی همان راهی را پیش گرفت که دهخدا و زین‌العابدین مراغه‌ای آغاز کرده بودند.

همه گزینه‌ها در مورد مفهوم آزادی در دوره بیداری صحیح است به جز

- (۱) آزادی مبین این معناست که مردم در سرنوشت سیاسی خود نیز دارای حق و اختیار هستند.
- (۲) آزادی در شعر این دوره، مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است.
- (۳) آزادی یعنی اعطای حقوق و آزادی‌های فردی به مردم
- (۴) آزادی مبین این معناست که مردم در جامعه و سرنوشت اقتصادی خود نیز دارای حق و اختیار هستند.

در کدام دو بیت "ایهام تناسب" وجود دارد؟

- (الف) بس روی همچو ماه ز خجلت شود سیاه بس قد همچو تیر ز هیبت کمان شود
 (ب) تو را گفت که برقع برافکن ای فتان که ماه روی تو ما را بسوخت چون کتان
 (ج) صبر کن ای دل که صبر سیرت اهل صفاست چاره‌ عشق احتمال شرط محبت وفاست
 (د) من بعد حکایت نکنم تلخی هجران کان میوه که از صبر برآمد شکری بود

- (۱) د - الف
- (۲) الف - ج
- (۳) د - ج
- (۴) ب - الف

..... در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی چند تن دیگر، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کردند.

- (۱) هاتف اصفهانی
- (۲) سروش اصفهانی
- (۳) مشتاق اصفهانی
- (۴) نشاط اصفهانی

آرایه‌های "اسلوب معادله، حس‌آمیزی، ایهام و مجاز" به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

- (الف) خرم شد از ملاحظت تو عهد دلبری فرخ شد از لطافت تو روزگار حسن
 (ب) این سخن گرم من هم ز سر حالتی است ناله نیاید به سوز از دل نادیده داغ
 (ج) صورت نبست در دل ما کین کسی آیینی هر چه دید فراموش می‌کند
 (د) به گریه گرم کن هنگامه خویش بشنو زین حرف ناخوش نامه خوش

- (۱) الف - ج - ب - د
- (۲) الف - د - ب - ج
- (۳) ج - ب - الف - د
- (۴) ج - الف - د - ب

متن زیر کدام‌یک از شاعران معاصر را معرفی می‌کند؟

"از بزرگ‌ترین شاعران غزل‌سرای معاصر است. در غزل، طبعی لطیف و احساسی رقیق دارد و از غزل‌سرایان نامی ایران، به‌ویژه حافظ تأثیر فراوان پذیرفته است."

- (۱) مهدی حمیدی شیرازی
- (۲) هوشنگ ابتهاج
- (۳) محمدحسین شهریار
- (۴) رهی معیری

در دوران معاصر، پس از نویسندگان نسل اول، چه کسانی وارد ادبیات داستانی شدند و سبک آنان چه بود؟

- ۱) صادق هدایت، بزرگ علوی، جلال آل احمد (سبک نوین)
- ۲) صادق چوبک، سیمین دانشور، بزرگ علوی (سبک تلفیقی)
- ۳) غلامحسین ساعدی، صادق هدایت، صادق چوبک (سبک نوین)
- ۴) جلال آل احمد، غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی (سبک تلفیقی)

در کدام بیت اختیار شاعری "ابدال" صورت گرفته است؟

- ۱) من از آن حس روزافزون که یوسف داشت دانستم که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
- ۲) به خلق و لطف توان کرد صید اهل نظر به بند و دام نگیرند مرغ دانا را
- ۳) بارها گفته‌ام و بار دگر می‌گویم که من دل‌شده این ره نه به خود می‌پویم
- ۴) آن که بی‌جرم برنجید و به تیغم زد و رفت بازش آرید خدا را که صفایی بکنیم

در همه ابیات دو اختیار وزنی "فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال" وجود دارد؛ به جز:

- ۱) آب رخ پیش ما کسی دارد که بود خاک آستان شما
- ۲) اگر آن ابرو است و پیشانی نکشد هیچ کس کمان شما
- ۳) می‌کند مرغ جان ما پرواز دم‌به‌دم سوی آشیان شما
- ۴) چه بود گر به ما رساند باد بویی از طرف بوستان شما

وزن مصراع زیر با کدام مصراع، یکسان است؟

"گر خون من ز شیشه بریزد به جام او"

- ۱) کار فروبسته‌ام هیچ گشایش ندید
- ۲) هیچ مرغ دلی از حلقه زلف تو نجست
- ۳) ز شرم عارض او لاله بست بر رخ ماه
- ۴) آگاهیش ز راحت عشاق خسته نیست

در کدام بیت آرایه‌های "استعاره، تشبیه، اغراق و کنایه" به کار رفته است؟

- ۱) بس کن از سرکه فشاندن زان لب میگون که من دل بر آن میگون لب سرکه‌فشان خواهم فشاند
- ۲) پای خاکین کن درآ کز چشم خونین هر نفس گوهر اندر خاک پایت رایگان خواهم فشاند
- ۳) گر چو چنگم در برآیی زلف در دامن‌کشان از مژه یک دامن لعل روان خواهم فشاند
- ۴) بر سر خاک اوفتان خیزان ز جور آسمان از تظلم خاک هم بر آسمان خواهم فشاند

آرایه‌های مقابل همه ابیات به استثنای بیت تماماً درست است.

- (۱) اگر این داغ جگرسوز که بر جان من است
 بر دل کوه نهی، سنگ به آواز آید (اغراق، تشبیه)
- (۲) لباس مرگ بر اندام عالمی زیباست
 چه شد که کوته و زشت این قبا به قامت ماست (مجاز، استعاره)
- (۳) دل‌ها برای اوست که اندر تپیدن است
 دریا ز شور اوست که اندر تلاطم است (حسن تعلیل، موازنه)
- (۴) گفتار من باد آیدش، خون ریختن داد آیدش
 گر رنج من یاد آیدش عهد من آسان نشکند (جناس، متناقض‌نما)

در بیت زیر کدام واژه، ایهام ندارد؟

"چو شمع صبحدم شد ز مهر او روشن" که عمر در سر این کاروبار خواهم کرد"

- (۱) شمع صبحدم
 (۲) مهر
 (۳) روشن شدن
 (۴) کاروبار

همه گزینه‌ها به جز گزینه درباره نیمایوشیج درست آمده است.

- (۱) او در سال ۱۳۰۱ ه. ش. منظومه "افسانه" را منتشر کرد که به‌عنوان بیانۀ شعر نو محسوب می‌شود.
- (۲) او به‌عنوان نخستین نظریه‌پرداز شعر جدید و پدر شعر نو شناخته شده است.
- (۳) جریان نوگرایی شعری او با سرایش "ققنوس" در سال ۱۳۱۶ ه. ش. تثبیت شد.
- (۴) وی از سال (۱۳۰۱ تا ۱۳۱۶) چارچوب و طرح کار خود را به بهترین شکل ممکن تدوین کرد و همین با برنامه بودن، کار او را از دیگر نوگرایان متمایز می‌کند.

استاد علیرضا افشار

”همایش ها“

@hamayesh_dr_afshar

تاریخ

گزینه ۳

۱

دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه، از انگلستان خواست که بدهی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر و غیره را بپردازد و چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت ایران با لندن قطع رابطه کرد.

گزینه ۳

۲

طرف‌های جنگ امیدوار بودند خیلی زود به پیروزی برسند، اما جنگ به مدت ۴ سال در زمین و دریا و هوا ادامه یافت.

گزینه ۴

۳

گزینه "۴" صحیح است. (آلمان، ایتالیا، ژاپن)

گزینه ۳

۴

مورد سوم در مورد محمدرضا شاه نیست و بعد از موارد دیگر در مورد دوران نخست‌وزیری دکتر مصدق صدق می‌کند. اما سایر گزینه‌ها کاملاً با اقدامات محمدرضا شاه مطابق است.

گزینه ۱

۵

آلمان و ژاپن

گزینه ۲

۶

ادارهٔ ایالت آذربایجان با مرکزیت تبریز، همواره بر عهدهٔ ولیعهد بود.

گزینه ۴

۷

یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند که می‌خواستند دولت تک‌حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. آن‌ها برای آزادی و دموکراسی اعتباری قائل نبودند.

گزینه ۲

۸

روسیه در رقابت با انگلستان امتیازات اقتصادی و سیاسی متعددی مانند تاسیس بانک استقرایی، شیلات شمال و تاسیس نیروی قزاق قرار گرفت.

گزینه ۱

۹

زمینه‌های نهضت مشروطه شامل: از دست رفتن بخش‌هایی از سرزمین‌های ایران - غلبه استعمار بر مملکت - استبداد دستگاه حاکم - مخالفت‌های مردم و علما با استبداد و استعمار - ورود اندیشه‌های جدید

گزینه ۲

۱۰

عبارت مربوط به تاریخ ذوالقرنین اثر خاوری شیرازی است.

گزینه ۴

۱۱

بسیاری از آلمانی‌ها از حکومت جمهوری خود به سبب امضای پیمان تحقیرآمیز ورسای و گسترش بیکاری ناراضی بودند.

گزینه ۱

۱۲

مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با جهان خارج در دوران افشاریه و زندیه به علت درگیری‌های داخلی و بی‌ثباتی سیاسی نسبت به عصر صفوی کاهش چشمگیری یافت.

گزینه ۱

۱۳

پس‌ازآنکه عُمال انگلیس اذهان عموم مردم را به سود رضاخان آماده کردند، سرانجام در سال ۱۳۰۴ ش، ماده واحده‌ای به صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد که در آن، خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شد.

گزینه ۳

۱۴

اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران و امیرکبیر روزنامه وقایع اتفاقیه را که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد، منتشر کرد.

گزینه ۲

۱۵

مظفرالدین شاه، عین‌الدوله را که فردی مستبد بود، به‌عنوان صدراعظم انتخاب کرد.

گزینه ۲

۱۶

مقاومت اصلی از تبریز آغاز شد و دو تن از مجاهدان نام‌آور آن به نام ستارخان و باقرخان در برابر استبداد ایستادگی کردند.

گزینه ۴

۱۷

مدّرس سال‌ها در خوف زندانی بود. سرانجام پس از فراهم‌شدن زمینه وی را از خوف به کاشمر بردند و پس از مدّت کوتاهی در ۱۰ آذر ۱۳۱۶ او را در همان‌جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

جامعه ملل که برای کمک به حل و فصل اختلافات کشورها و جلوگیری از دشمنی میان کشورها پدید آمده بود. فاقد قدرت کافی برای تحقق این هدف بود و تصمیماتش ضمانت اجرایی لازم را نداشت. حضور نداشتن برخی از کشورها در این نهاد بین‌المللی نقش مهمی در ناکامی آن داشت. همچنین آمریکا و شوروی به آن نپیوستند.

روس‌ها با مشاهده توان نظامی نادر و جنگجویانش قبل از برخورد نظامی، نیروهای خود را از ایران بیرون برد.

در دوران صدارت حاجی میرزا آقاسی، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

جغرافیا

افزایش شهرهای چند میلیونی

گزینه ۳ صحیح است. (توسعه امکانات گردشگری)

آفریقا

مهاجران از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند تا شغلی بیابند و درآمد بیشتری کسب کنند. آن‌ها عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند. از سوی دیگر، فرصت‌های شغلی در شهر محدود است. به همین سبب، مهاجران به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمتکاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول می‌شوند و درآمدشان تکافوی هزینه‌های مسکن، خوراک و پوشاک و زندگی را در یک شهر بزرگ نمی‌کند.

در کشور ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها بوده است.

گزینه ۴

۲۶

کشور ایران موقعیت جغرافیایی و ترابری بسیار مناسبی در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز دارد. از این رو سرمایه گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل، به ویژه حمل و نقل آبی و ریلی، می تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با سایر کشورها شود.

گزینه ۲

۲۷

این سازمان وظیفه هماهنگی و پشتیبانی مالی، فنی و علمی از شهرداری ها و دهیاری ها را بر عهده دارد و همزمان بر اجرای طرح های عمرانی و خدمات شهری و روستایی نظارت می کند.

گزینه ۱

۲۸

۱۵۰

گزینه ۲

۲۹

سندج

گزینه ۲

۳۰

با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی (مدرنیزاسیون)، نفوذ شهرها و "شهرگرایی" در روستاها افزایش یافت. منظور از شهرگرایی، روندی اقتصادی- اجتماعی است که طی آن شیوه های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج می یابد.

گزینه ۳

۳۱

در این برنامه ها، به ترتیب اصول و خط مشی های بخش های اقتصادی کشور شناسایی می شود و ظرفیت های محیطی، اقتصادی، اجتماعی، در سطح منطقه ارزیابی می گردد (آمایش ملی و منطقه ای). در سطح میانی، طرح جامع شهرستان (ناحیه ای) و طرح های مجموعه شهری (شهرهای بزرگ و ناحیه مادر شهری) وجود دارد.

گزینه ۲

۳۲

تشریح و تحلیل:

شهر موجودی زنده و فعال و انسان موجودی زیبا پسند است. از همین رو، در طراحی و مدیریت شهری، زیبایی شهر و فضاهای مختلف آن به طوری که انسان در آن احساس آرامش و تعلق خاطر کند، اهمیت زیادی دارد. به علاوه، معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. مفهوم هویتی که در تعریف کتاب آمله است با شکل گیری به فعالیت های انسان یکسان تلقی می شود و حامل این مفهوم است، پس بر اساس مفهوم هویت که شامل ذهنیت و عمل یک فرد می شود این گزینه صحیح می باشد. صاحب نظران معتقدند که در طراحی مبلمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی و ملی تقویت گردد.

گزینه ۴

۳۳

در چند دهه اخیر از انرژی های جایگزین مانند انرژی های الکتریکی یا انرژی های نو (خورشیدی) برای حمل و نقل استفاده شده اما به کارگیری این انرژی ها هنوز بسیار محدود است و از نظر هزینه و فناوری مشکلات و تنگناهای زیادی دارد.

گزینه ۳

۳۴

باتوجه به جدول صفحه ۱۳ شانگهای در رتبه دوم و سائوپائولو در رتبه دوازدهم با بیش از ۱۰ میلیون جمعیت و با ناحیه مادرشهری قرار دارد.

گزینه ۳

۳۵

حمل و نقل هوایی، جابه جایی انسان و بار از طریق پرواز در آسمان است که از سریع ترین شیوه های حمل و نقل به حساب می آید و برای مسافرت های طولانی و صرفه جویی در زمان مناسب است.

گزینه ۴

۳۶

عوامل طبیعی

گزینه ۱

۳۷

برخی معتقدند کلان شهر ترجمه و معادل واژه مگاسیتی Megacity است و به شهرهای بالای ۱۰ میلیون نفر گفته می شود.

گزینه ۴

۳۸

گزینه های ۱، ۲ و ۳ همگی از جمله مشکلات و مسائل حمل و نقل شهری هستند.

گزینه ۱

۳۹

گزینه های ب - ج - د جزء اهمیت های حمل و نقل محسوب می شوند اهمیت تاریخی جزء اهمیت های حمل و نقل نیست. - کشتی سوپر نفت کش class Ti در سال ۲۰۰۲ میلادی ساخته شده است. - طی جنگ جهانی دوم اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.

گزینه ۴

۴۰

دریایی

جامعه شناسی

گزینه ۲

۴۱

بررسی و مطالعه پدیده های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به عمق آن ها، به نتیجه گیری های غلط و اشتباه منجر می شود.

گزینه ۳

۴۲

با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود، تلاش و شایستگی بیشتر افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. در این رویکرد، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

گزینه ۲

۴۳

گزینه ۱: جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشریندی در جوامع توجه دارند.
گزینه ۳: برخی از جامعه‌شناسان معتقدند نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد.
گزینه ۴: نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری طبیعی برمی‌خیزد.

گزینه ۳

۴۴

موضوع جامعه‌شناسی تبیینی چنین است: پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

گزینه ۲

۴۵

قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر و ساماندهی آن و پیش‌بینی کنش‌های ما و فراهم آوردن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را ممکن می‌سازد.

گزینه ۲

۴۶

- نقطه آغاز میان افراد یکسان نیست.
- افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت با آن‌ها را ندارند.
- به دلیل ناعادلانه بودن با فطرت انسانی سازگار نیستند.

گزینه ۲

۴۷

در رویکرد تبیینی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود؛ بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز یکسان انگاشته می‌شود. روش مطالعه جامعه، همان روشی است که در مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود. همان‌طور که علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند. جامعه‌شناسی نیز با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل اجتماعی را می‌دهد.

گزینه ۳

۴۸

گزینه ۳ مربوط به جامعه‌شناسی پوزیتیویستی است.

گزینه ۳

۴۹

جنگ‌های نامنظم مبتنی بر آگاهی فرهنگ و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است. در این جنگ‌ها معمولاً نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده را اجرا نمی‌کنند بلکه متناسب با موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی خود عمل می‌کنند. گزینه ۳ اشاره به مبارزه نظامی دارد.

گزینه ۴

۵۰

علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

گزینه ۴

۵۱

گزینه ۴ صحیح است. (مخالفین قشربندی اجتماعی)

گزینه ۲

۵۲

عامل اصلی گرایش جوانان و نوجوانان به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای معنای استفاده از ابزار است.

گزینه ۳

۵۳

- رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند، بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معنای نهفته در کنش‌ها راه یافت.
- جامعه‌شناسان انتقادی یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

گزینه ۲

۵۴

جامعه‌شناسان پوزیتیویستی جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی می‌دانستند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دیدند.

پاسخ سؤال ۵۵

گزینه ۳

۵۵

منجر شدن به نابرابری اجتماعی

گزینه ۳

۵۶

ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود.

گزینه ۲

۵۷

ضریب هوشی ← طبیعی رتبه‌ای
ثروت ← اجتماعی
جنسیت ← طبیعی اسمی
دانش ← اجتماعی رتبه ای

گزینه ۱

۵۸

پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی :

نادیده گرفتن اراده و خلاقیت (رکود اراده‌ها) - اخلاق گریزی - افول معانی

گزینه ۱

۵۹

ماکس وبر معتقد است، انسان جهان متجدد نمی‌تواند از قفسی که برای خود می‌سازد، رهایی پیدا کند. افرادی که قصد تسلط بر این جهان را دارند، به تدریج اسیر یک نظام اجتماعی برنامه‌ریزی شده‌ای می‌شوند که مثلاً یک قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند.

از فواید علوم انسانی: شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه درست زندگی و داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها
جامعه‌شناسی تفهیمی: ۱- ذهن و عقل انسان در جریان شناخت تأثیر فعال دارد. (اهمیت به حس و تجربه به‌عنوان شاخص اصلی شناخت علمی) ۲- شناخت علمی به روش تجربی محدودیت‌هایی دارد. جامعه‌شناس به دلیل خصلت تجربی خود نمی‌تواند داوری‌های ارزشی کند و درباره آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی جوامع مختلف قضاوت نماید یا آنکه از جامعه آرمانی سخن بگوید.

گزینه ۱

۶۰

به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

فلسفه

گزینه ۱

۶۱

دکارت

گزینه ۲

۶۲

در حمل اولی ذاتی موضوع و محمول مفهوماً و مصداقاً یکی هستند و اتحاد مفهومی و مصداقی دارند؛ مانند مثلث، مثلث است - مثلث شکل سه‌ضلعی است. انسان حیوان ناطق است و ... بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: اصطلاح حمل به‌طور خاص برای قضایای موجهه به کار می‌رود و در قضایای سالبه سلب محمول از موضوع است بنابراین چون موجهه مثال در گزینه ۲ آمده است اولویت با موجهه است یعنی گزینه ۲ باید انتخاب شود.
گزینه ۳ و ۴: در حمل شایع صناعی مفهوم محمول غیر از مفهوم موضوع است و فقط اتحاد مصداقی دارند.

گزینه ۱

۶۳

واقعیات یا موجودات عالم، همگی یا واجب‌الوجود بالذات هستند (خدا) یا واجب‌الوجود بالغیر (سایر موجودات)

گزینه ۱

۶۴

- مارکس به خدا و علة‌العلل اعتقاد نداشت. (رد گزینه ۲)
- اعتقاد به رابطه علت و معلول به‌عنوان مفاهیم پایه‌ای ذهن مربوط به کانت است. (رد گزینه ۳)
- گزینه ۴ از نظرات دیوید هیوم می‌باشد. (رد گزینه ۴)

گزینه ۱

۶۵

ضرب‌المثل گندم از گندم بروید جو ز جو بیانگر این است که از هر علتی معلول خاص و هم‌سنخ آن به وجود می‌آید. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

ضرب‌المثل گرگ‌زاده عاقبت گرگ شود بر حتمیت بخشی و تخلف‌ناپذیری نظام هستی در قاعده و اصل وجوب علی و معلولی تاکید دارد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

گزینه ۱

۶۶

در قدم دوم شناخت دو مفهوم هستی و چیستی (وجود و ماهیت) مطرح می‌شود (کودک) انسان به درک وجود رسیده و می‌خواهد به درک ماهیت هم برسد که این امر با پرسش‌های: (این چیست؟) و "آن چیست؟" نمود می‌کند. توضیح اینکه: گزینه‌های ۲ و ۴ در قدم سوم درک می‌شوند و گزینه ۳ بیانگر قدم اول شناخت این دو مفهوم است.

گزینه ۳

۶۷

۱) وی به عقل به‌عنوان حقیقت متعالی چه در جهان و چه در انسان اعتقادی نداشت.

۲) کنت عقل را فاقد ارزشی معرفتی نمی‌داند، بلکه در نظر او عقل به‌وسیله تجربه می‌تواند به واقعیات عرصه هستی دست پیدا کند.

۴) وی به تمامی توانایی‌های عقل اذعان داشته است.

گزینه ۱

۶۸

چون هر دو طریق معتبرند و در پی رسیدن به حقایق هستند، لذا یکدیگر را تأیید می‌کنند.

این سه طریق راه‌های مستقل رسیدن به حقایق هستند؛ لذا ناقد هم نیستند، بلکه مؤید یکدیگرند.

گزینه ۱

۶۹

نهضت ترجمه که از قرن دوم آغاز شد کمک شایانی به شکل‌گیری حیات فلسفی در جهان اسلام کرد.

گزینه ۱

۷۰

الف) اول رابطه برقرار می‌شود بعد استدلال میسر می‌گردد، نه برعکس.
 ب) عالی‌ترین مرتبه شهود وحی است.
 ج) مقصود، هرگونه استدلال معتبر است، اعم از برهان عقلی محض، استدلال تجربی و تمثیل.

گزینه ۴

۷۱

از نظر متکلمین اشعری (اشاعره) هر کاری که خداوند دستور دهد، چون قادر مطلق است همان خوب است و هر کاری که او منع کند همان بد است به این نظر می‌گویند: حسن و قبح شرعی

گزینه ۳

۷۲

عقل بالمستفاد عقلی است که بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هرکدام که بخواهد می‌تواند بهره ببرد.
عقل بالفعل عقلی است که با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب کرده است.
 - عقل بالملکه عقلی است که به درک مفاهیم بدیهی رسیده است.

گزینه ۳

۷۳

اگر سلسله علت ها بخواهد تا بی نهایت به عقب برگردد، بدین معنا است که آغاز و ابتدایی در کار نیست؛ یعنی اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ما است.

گزینه ۲

۷۴

سؤال از چرایی، بازتاب علت‌یابی انسان است.

گزینه ۴

۷۵

هر دو گزاره دارای رابطه امتناعی هستند؛ زیرا استفاده از مفهوم خط و پاره خط درباره اشکال هندسی نادرست است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه "۱": امکانی- امکانی
 گزینه "۲": ضروری- امتناعی
 گزینه "۳": امکانی- امتناعی

گزینه ۲

۷۶

جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد اگر ذات الهی آنی پرتو عنایت خویش را بازگیرد، کل موجودات نابود می‌شوند و نور آن‌ها خاموش می‌شود.

گزینه ۴

۷۷

ملاصدرا این وابستگی و فقر وجودی را امکان فقری نامید تا آن را از امکان ماهوی که ابن‌سینا بیان می‌کرد، جدا کند.

شرح برهان ابن سینا به صورت زیر می‌باشد:

- ۱- وقتی به موجودات جهان نگاه می‌کنیم می‌بینیم این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی‌اند یعنی هم می‌توانند باشند هم می‌توانند نباشند. (این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند) ← رد گزینه ۱
- ۲- ممکن‌الوجود بالذات برای اینکه از حالت تساوی میان وجود و عدم درآید و وجود برایش ضروری شود نیازمند واجب‌الوجود بالذات است. ← رد گزینه ۳
- ۳- پس (استنتاج نهایی) موجودات این جهان به واجب‌الوجود بالذات وابسته‌اند که آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است. ← تأیید گزینه ۲
- ۴- در گزینه ۴ وقتی به سر سلسله علت‌ها یا علل‌العلل اشاره می‌شود مربوط به برهان فارابی است نه ابن سینا ← رد گزینه ۴

گزینه‌های "۱"، "۲" و "۴" نشان می‌دهد که ما اعتقاد داریم که از علت خاصی معلول خاصی حاصل می‌شود که نتیجه اصل سنخیت است، اما گزینه "۳" صرفاً اعتقاد به اصل علیت و وجوب‌بخشی را نشان می‌دهد.

خداوند ← واجب‌الوجود بالذات

شریک الباری یعنی شریک خدا ← ممتنع‌الوجود بالذات چون مستلزم تناقض است.

گلابی پرنده و غول ← ممکن‌الوجود بالذات و ممتنع‌الوجود بالغير

روح و آخرت ← ممکن‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغير

در مورد واجب‌الوجود و ممتنع‌الوجود در این گونه تست‌ها حتماً باید بالذات یا بالغير بودن آن مشخص شود چون هم بالذات دارند و هم بالغير.

ریاضی و آمار

$$n = 1 \Rightarrow a_3 = (a_2)^{a_1} \Rightarrow a_3 = (-1)^0 = 1$$

$$n = 2 \Rightarrow a_4 = (a_3)^{a_2} \Rightarrow a_4 = (1)^{-1} = 1$$

$$n = 3 \Rightarrow a_5 = (a_4)^{a_3} \Rightarrow a_5 = (1)^1 = 1$$

پس دنباله به صورت زیر مشخص می‌شود:

$$0, -1, 1, 1, 1, \dots$$

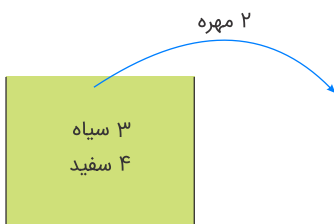
$$\left. \begin{array}{l} a_1 + a_2 = 0 - 1 = -1 \\ a_3 + a_4 + a_5 + \dots + a_{99} = 97 \times 1 = 97 \end{array} \right\} \Rightarrow a_1 + a_2 + \dots + a_{99} = 96$$

باید کتاب‌های ریاضی و فیزیک یکی در میان باشند پس کل حالات یکی در میان $6! \times 5!$ خواهد بود.

$$\text{LIKED} : n(S) = 5! = 120$$

از بین ۱۲۰ کلمه، فقط یک کلمه می‌خواهیم انتخاب کنیم: $n(A) = 1$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{1}{120}$$

$$n(S) = \binom{7}{2} = \frac{7!}{2!5!} = \frac{7 \times 6}{2} = 21$$

فرض کنید A پیشامد هم‌رنگ بودن مهره‌های خارج‌شده باشد.

$$n(A) = \underbrace{\binom{4}{2}}_{\text{هر دو سفید}} + \underbrace{\binom{3}{2}}_{\text{هر دو سیاه}} = \frac{4!}{2!2!} + \frac{3!}{2!1!} = 6 + 3 = 9$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{21} = \frac{3}{7}$$

هر جمله از تقسیم جمله قبل خود بر جمله قبلی آن به دست می‌آید، جملات دنباله را می‌نویسیم تا به الگویی برسیم:

$$1, 2, 2, 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 1, 2, 2, 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \dots$$

مشاهده می‌شود که هر ۶ جمله، دنباله $1, 2, 2, 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}$ تکرار می‌شود، پس مجموع هر دسته شش‌تایی برابر است با:

$$1 + 2 + 2 + 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 7$$

در ۳۶ جمله اول، مجموع برابر $42 = 6 \times 7$ است که چون $a_{37} = 1$ پس جواب سؤال ۴۳ است.

چون ۵ نفر در ۵ بخش متفاوت فعالیت می‌کنند، پس ترتیب انتخاب‌ها مهم است:

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

$$\Rightarrow P(8, 5) = \frac{8!}{(8-5)!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3!} = 6720$$

اول: قدر نسبت دنباله (اختلاف مشترک) را به دست می‌آوریم:

$$d = \frac{128 - 32}{5 + 1} = 16$$

دوم: جملات دنباله را می‌نویسیم:

$$32 \xrightarrow{+16} 48 \xrightarrow{+16} 64 \xrightarrow{+16} 80$$

\downarrow جمله سوم دنباله \downarrow جمله سوم درج شده

$$\xrightarrow{+16} 96 \xrightarrow{+16} 112 \xrightarrow{+16} 128 \xrightarrow{+16} 144$$

$$\text{جمله سوم درج شده} + \text{جمله سوم دنباله} = 64 + 80 = 144$$

توجه کنید جملات ۴۸ و ۶۴ و ۸۰ و ۹۶ و ۱۱۲ را بین دو عدد ۳۲ و ۱۲۸ درج کرده‌ایم که در این صورت جمله سوم درج شده همان ۸۰ است.

برای رنگ آمیزی اولین خانه، ۴ انتخاب داریم. برای خانه مجاورش ۳ حالت خواهیم داشت و باز هم برای خانه بعدی ۳ انتخاب (چرا که فقط کافی است رنگ خانه سوم با رنگ دوم یکسان نباشد و به مربع اول کاری نداریم)! بنابراین:

$$4 \times 3 \times 3 \times 3 = 108$$

عضو ۱ را انتخاب می‌کنیم و عضو ۲ را کنار می‌گذاریم. ۸ عضو دیگر می‌ماند باید از این ۸ عضو ۵ عضو را انتخاب کنیم. تعداد حالات برابر است با:

$$\binom{8}{5} = \frac{8!}{5! \times 3!} = \frac{8 \times 7 \times 6}{6} = 56$$

مجموع دو عدد زمانی زوج است که هر دو عدد زوج یا هر دو عدد فرد باشد. در بین اعداد ۹، ۵ عدد فرد و ۴ عدد زوج وجود دارد، بنابراین داریم:

$$\text{تعداد حالت‌ها} = \underbrace{\binom{5}{1} \times \binom{5}{1}}_{\text{هر دو عدد فرد}} + \underbrace{\binom{4}{1} \times \binom{4}{1}}_{\text{هر دو عدد زوج}} = 5 \times 5 + 4 \times 4$$

$$\Rightarrow \text{تعداد حالت‌ها} = 25 + 16 = 41$$

اول: جمله سوم برابر $a_3 = a_1 + 2d$ و جمله هفتم برابر $a_1 + 6d$ است. جمله سوم سه برابر جمله هفتم است، پس $a_3 = 3a_7$ بنابراین:

$$a_3 = 3a_7 \Rightarrow a_1 + 2d = 3(a_1 + 6d) \Rightarrow a_1 + 2d = 3a_1 + 18d$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 16d = 0 \Rightarrow 2a_1 = -16d \Rightarrow a_1 = -8d$$

دوم: جمله نهم برابر $a_9 = a_1 + 8d$ است. در قسمت اول مقدار a_1 برابر $-8d$ به دست آمد با جایگذاری آن در این عبارت داریم:

$$a_9 = a_1 + 8d \xrightarrow{a_1 = -8d} a_9 = -8d + 8d = 0$$

پیشامد متمم: هر چهار کتاب دارای موضوع یکسان باشند یعنی هر چهار کتاب ریاضی باشند.

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{\binom{5}{4}}{\binom{10}{4}} = \frac{5}{210} = \frac{1}{42}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{42} = \frac{41}{42}$$

$$\begin{aligned} a_1 &= 2, & a_{n+1} &= a_n + 3 \\ a_2 &= a_1 + 3 = 5 \\ a_3 &= 5 + 3 = 8 \\ a_4 &= 8 + 3 = 11 \\ a_5 &= 11 + 3 = 14 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} n = 1 &\Rightarrow a_1 = \left[\frac{5}{1} \right] = 5 \\ n = 2 &\Rightarrow a_2 = \left[\frac{5}{2} \right] = 2 \\ n = 3 &\Rightarrow a_3 = \left[\frac{5}{3} \right] = 1 \\ n = 4 &\Rightarrow a_4 = \left[\frac{5}{4} \right] = 1 \\ n = 5 &\Rightarrow a_5 = [1] = 1 \\ n = 6 &\Rightarrow a_6 = \left[\frac{5}{6} \right] = 0 \end{aligned}$$

از جمله ششم به بعد دنباله، همگی برابر صفر هستند، پس داریم:

$$\text{مجموع صد جمله اول} = 5 + 2 + 1 + 1 + 1 = 10$$

جنسیت ۳ معنی ندارد، پس باید اصلاح شود، از طرفی یک فرد یک ساله نمی‌تواند $93/5$ کیلوگرم باشد. گروه خونی O^{++} نیز وجود خارجی ندارد. ضمناً یک فرد 35 ساله نمی‌تواند $2/5$ کیلوگرم وزن داشته باشد. در نهایت اینکه در مدت ۲۴ ساعت نمی‌توان 25 ساعت تلویزیون تماشا کرد، پس در کل می‌توان گفت حداقل ۵ مورد باید پاکسازی یا اصلاح صورت گیرد.

$$\underbrace{\frac{\binom{5}{2}}{\binom{8}{2}} \times \frac{\binom{4}{2}}{\binom{6}{2}}}_{\text{هر دو سفید}} + \underbrace{\frac{\binom{3}{2}}{\binom{8}{2}} \times \frac{\binom{2}{2}}{\binom{6}{2}}}_{\text{هر دو سیاه}} = \frac{60 + 3}{28 \times 15} = \frac{3}{20} = \frac{15}{100}$$

راه حل اول:

$$\begin{aligned}
 a_{n+1} - Y &= a_n \Rightarrow a_{n+1} = a_n + Y \\
 a_\lambda &= a_Y + Y \\
 a_Y &= a_F + Y = a_\Delta + 14 = a_F + 21 \\
 \Rightarrow a_\lambda + a_Y - a_F &= a_Y + Y + a_Y - a_F = 2a_Y - a_F + Y \\
 &= 2a_F + 49 - a_F = a_F + 49 \\
 a_F &= a_1 + 3 \times Y = 3 + 21 = 24 \\
 \Rightarrow a_\lambda + a_Y - a_F &= a_F + 49 = 24 + 49 = 73
 \end{aligned}$$

راه حل دوم:

$$\begin{aligned}
 a_{n+1} - Y &= a_n \Rightarrow a_{n+1} = a_n + Y \\
 a_2 &= a_1 + Y \\
 a_3 &= a_2 + Y = a_1 + Y + Y = a_1 + Y \times 2 \\
 &\vdots \\
 a_n &= a_1 + Y \times (n-1) \\
 \Rightarrow a_F &= a_1 + Y \times 3 = a_1 + 21 \\
 a_Y &= a_1 + Y \times 6 = a_1 + 42 \\
 a_\lambda &= a_1 + Y \times 9 = a_1 + 63 \\
 \Rightarrow a_\lambda + a_Y - a_F &= a_1 + 63 + a_1 + 42 - (a_1 + 21) \\
 &= a_1 + 84 = 3 + 81 = 84
 \end{aligned}$$

پیشامد اینکه تعداد روها بیشتر از پشت‌ها باشد به صورت زیر است:

$$\begin{aligned}
 (r, r, r), (r, r, p), (r, p, r), (p, r, r) \\
 \Rightarrow n = 4
 \end{aligned}$$

دنبالهٔ تعداد چوب‌کبریت‌ها عبارت است از $4, 16, 36, \dots$ که به صورت $4^2, 4^2, 6^2, \dots$ هستند و این یعنی: هر جمله، مربع یک عدد زوج است. پس: $a_n = (2n)^2$

$$(2n)^2 = 256 = 16^2 \Rightarrow 2n = 16 \Rightarrow n = 8$$

پیشامد $A = \{(ر, پ), (پ, ر)\}$ تنها دو عضو دارد، پس داریم:

$$P(A) = \frac{۲}{۲^۳} = \frac{۱}{۴}$$

علوم و فنون ادبی

گزینه ۳

۱۰۱

دوره سوم

گزینه ۲

۱۰۲

حقوق مدنی زنان از جمله موضوعاتی است که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی مورد توجه نویسندگان بوده است.

گزینه ۱

۱۰۳

دوره اول، دوره سلطنت رضاخان (از سال ۱۳۰۴ تا شهریور ۱۳۲۰) را دوره درخشش نیما و جدال بر سر شعر کهنه و نو می‌دانند.

گزینه ۳

۱۰۴

تناسب در بیت "الف و ج" بین کلمات "رز، باغبان و انگور" و "ساقی، مطرب، می، عیش و یار" برقرار است. بیت "ب" تلمیح به داستان عبور سیاوش از آتش برای اثبات بی‌گناهی خود دارد. (کل یوم هو فی شأن) در بیت "د" برگرفته از آیه ۲۹ سوره الرحمن است.

گزینه ۴

۱۰۵

شعر ادیب از زندگی سیاسی او جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسمط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کند.

گزینه ۲

۱۰۶

گزینه ۱

۱۰۷

جمال‌زاده در داستان بیشتر از اینکه به محتوا توجه داشته باشد، به سبک نویسندگی و کاربرد کلمات عامیانه و متداول نثر توجه دارد.

گزینه ۳

۱۰۸

مفهوم آزادی مبین این معنا است که مردم علاوه بر این که حقوق و آزادی‌های فردی دارند، در جامعه و سرنوشت سیاسی و اقتصادی خود نیز دارای حق و اختیار هستند.

گزینه ۱

۱۰۹

الف) ماه: ۱) ماه آسمان (۲) ماه (سی روز) که با تیر (تیرماه) تناسب دارد. / تیر: ۱) تیر کمان (۲) ماه تیر که با ماه تناسب دارد. در این بیت دو مورد ایهام تناسب وجود دارد.
د) صبر: ۱) تحمّل (۲) مادّه‌ای تلخ که با تلخی تناسب دارد.

گزینه ۳

۱۱۰

مشتاق اصفهانی و چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کردند.

گزینه ۳

۱۱۱

آرایه‌ها به ترتیب:
الف) ایهام: عهد دلبری: ۱- روزگار دلبری ۲- پیمان عاشقی
ب) حس‌آمیزی: سخن گرم (حس شنوایی و لامسه)
ج) مصراع دوم بیت اسلوب معادله‌ای است برای مصراع اول.
د) مجاز: حرف مجاز از سخن

گزینه ۳

۱۱۲

گزینه ۴

۱۱۳

پس از نویسندگان نسل اوّل (صادق هدایت، بزرگ علوی و صادق چوبک) به تدریج نسل جدیدی وارد ادبیات داستانی می‌شوند که سبک آن‌ها تلفیقی است از آنچه خود داشتیم و آنچه از شیوه‌های غربی گرفتیم. جلال آل‌احمد، سیمین دانشور، تقی مدرّسی، محمود اعتمادزاده، غلامحسین ساعدی و جمال میرصادقی از معروف‌ترین نویسندگان این دوره هستند.

شاعر در پایان مصراع دوم به جای "فَعِلن"، "فَعْلُن" به کار برده است:

ب	خل	قُ	لط	ف	ت	وان	کر	د	صی	د	آه	لِ	نَ	ظَر
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
ب	بَن	دُ	دا	م	نَ	گی	رَن	د	مُر	غ	دا	نا	را	
												U	U	-

گزینه "۱":

م	نز	آن	حس	ن	رو	زف	زون	ک	یو	سف	دا	شت	دا	نس	تم
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
ک	عش	قَز	پَر	دِ	ی	عِص	مت	بُ	رو	نا	رد	زُ	لی	خا	را

گزینه "۳":

با	ر	ها	گف	تِ	آ	مُو	با	رِ	دِ	گر	می	گو	یم
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
ک	م	نِ	دل	ش	دِ	این	ره	نَ	بِ	خُد	می	پو	یم

(در این بیت ابدال وجود ندارد اما اختیار وزنی "استفاده از فعلاتن به جای فاعلاتن" در ابتدای مصراع دوم به کار رفته است)

گزینه "۴":

آن	ک	بی	جر	م	ب	رَن	جی	دُ	ب	تی	غم	زَ	دُ	رفت
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
با	ز	شا	ری	د	خ	دا	را	ک	ص	فا	ئی	ب	کُ	نیم

(در این بیت، هجای کشیده آخر مصراع‌ها بلند حساب می‌شود اما اختیار ابدال ندارد.)

در بیت گزینه ۲ "هر دو مصراع با هجای کوتاه و وزن واژه "فعلاتن" آغاز شده‌اند بنابراین از اختیار "فعلاتن" به جای "فعلاتن" استفاده نشده است.

بررسی اختیارات خواسته شده در ابیات:

- ۱) فعلاتن به جای فعلاتن: رکن اول مصراع اول / ابدال: آمدن "فعلن به جای فَعْلُن" در رکن پایانی مصراع اول
- ۲) فعلاتن به جای فعلاتن: --- / ابدال: آمدن "فعلن به جای فعلن" در رکن پایانی مصراع اول
- ۳) فعلاتن به جای فعلاتن: رکن آغازین هر دو مصراع / ابدال: آمدن "فعلن به جای فعلن" در رکن پایانی مصراع اول
- ۴) فعلاتن به جای فعلاتن: رکن آغازین مصراع دوم / ابدال: آمدن "فعلن به جای فعلن" در رکن پایانی مصراع اول

وزن مشترک: مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فَعْل (مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)

وزن سایر مصراع‌ها:

- ۱) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
- ۲) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
- ۳) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

استعاره: لعل روان: استعاره از اشک (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

تشبیه: چو چنگ: مشبّه (محدوف) / مشبّه به (چنگ: ساز) (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

اغراق: ریختن یک دامن اشک خونین و سرخ‌رنگ (اشک لعل‌گون) (ادبیات ۳، درس ۲)

کنایه: زلف در دامن‌کشان ← با آراستگی و جلوه‌گری / یک دامن ← مقدار زیاد (ادبیات ۲، درس ۵)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) بیت، اغراق ندارد / استعاره: سرکه ← سخنان تندوتیز / تشبیه: لب میگون (تشبیه لب یار به می از جهت سرخی) / کنایه: سرکه فشاندن ← سخنان تندوتیز گفتن یا با اخم و خشم سخن گفتن
- ۲) بیت تشبیه ندارد / استعاره: گوهر ← اشک / اغراق: خونین بودن چشم به دلیل اشک ریختن فراوان / کنایه: پای خاکین کردن ← قدم رنجه کردن، متحمل رنج و زحمت شدن برای رفتن به جایی
- ۴) تشبیه و کنایه و اغراق ندارد / استعاره: جور آسمان (تشخیص)

اغراق: به آواز درآمدن سنگ از داغ دل جگرسوز شاعر (ادبیات ۳، درس ۲) / تشبیه ندارد.
تشخیص و استعاره: دل کوه و آواز سنگ (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)
بررسی گزینه‌های دیگر:

(۲) مجاز: عالم ← مردم (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

استعاره: قبا ← مرگ (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

تشبیه: لباس مرگ (مرگ به لباس تشبیه شده است) (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

(۳) حُسن تعلیل: شاعر دلیل تپیدن دل‌ها و تلاطم دریا را وجود معشوق دانسته است. (ادبیات ۳، درس ۱۷)
موازنه: واژه‌های دو مصراع یک‌به‌یک سجع دارند. (هجای کلمات و وزن آن‌ها یکسان است.)

(۴) جناس: باد و یاد و داد (ادبیات ۳، درس ۸)

متناقض نما: داد به حساب آمدن خون ریزی نزد معشوق مفهوم پارادوکسی است؛ زیرا خون ریزی بی عدالتی و ستمگری است نه عدل و داد. (ادبیات ۲، درس ۱۷)

کنایه: باد به حساب آمدن ← بیهوده بودن، خون ریختن ← کشتن (ادبیات ۲، درس ۵)

ایهام‌ها:

شمع صبحدم: ۱- استعاره از خورشید، ۲- شمع که به هنگام صبح عمرش پایان یافته است.

مهر: ۱- محبت، ۲- خورشید

روشن شدن: ۱- آشکار شدن، ۲- افروختن شمع

نیما یوشیج نخستین نظریه‌پرداز شعر نو نیست؛ پیش از او افرادی نظیر "تقی رفعت، بانو شمس کسمایی، جعفر خامنه‌ای و ابوالقاسم لاهوتی" تلاش‌هایی برای تغییر در قالب و محتوای شعر فارسی داشته‌اند.

مرکز مشاوره تحصیلی
علیرضا افشار

